

РЕШЕНИЕ

№ 1572

гр. София, 16.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-13, в публично при закрити врати заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Владимир Вълков

при участието на секретаря Весела Хр. Станчева
като разгледа докладваното от Владимир Вълков Търговско дело №
20231100901993 по описа за 2023 година

Предмет на разглеждане е искане с правно основание чл. 625 вр. чл. 626 вр. чл. 607а, ал. 1 ТЗ.

Производството е образувано по искане на „Е.“ ЕООД. В молбата се твърди, че дружеството има публични задължения, които не може да погаси поради липса на активи. Сочи се, че в бъдеще няма да осъществява търговска дейност. Иска се да бъде открито производство по несъстоятелност, а и дружеството да бъде обявено в несъстоятелност поради липса на имущество, което да осигури посрещане на първоначалните разноски.

В съдебно заседание процесуалният представител на молителя – адв. М. Т. от Адвокатска колегия – Велико Търново, поддържа молбата. Сочи, че от 2016 г. дружеството не е работило въобще, стояли записани пари само на разчети, но такива не били влизали в дружеството.

Съдът като обсъди наведените в процеса доводи и събраните по делото доказателства, ценени при условията на чл. 235 ГПК, приема за установено следното:

От наличната по делото справка за задължения към Национална агенция за приходите се установяват декларираните задължения през периода 16.05.2011 г. – 25.05.2017 г. в общ размер към 26.10.2023 г. от 61335,15 лв. в това число 32340,57 лв. главница и 28994,58 лв. лихва.

С постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С160022-022-

0013765/04.07.2016 г. са обезпечени публични вземания, предмет на изпълнително дело № 22150032338/2015 г. в размер на 33159,78 лв.

С постановление за налагане на обезпечителни мерки изх. № С190022-022-0056960/04.07.2019 г. са обезпечени публични вземания, предмет на същото изпълнително дело в общ размер от 49425,84 лв.

От изслушаната по делото съдебна финансово-икономическа експертиза на вещото лице Г. се установява, че според представените счетоводни книжа – годишни оборотни ведомости, поради констатирана висока степен на идентичност на стойностите и показателите в балансовите позиции може да се приеме, че след финансовата 2016 г. дружеството не е осъществявало стопанска дейност. Краткотрайните активи заемат основен дял в балансите по години, а основна част от тях са вземанията. През периода до 2022 г. включително задълженията на дружеството заемат 15 % от сумата на пасива при висок размер на собствения капитал, формиран от неразпределена печалба от преди анализирания период – 2018 г. – 2022 г., С оглед краткосрочния характер на вземанията и структурата на активите обаче вещото лице приема да е затруднено текущото им погасяване. Вещото лице сочи неизплатените публични задължения към 26.10.2023 г. да касаят непогасен данък върху печалбата – 7250,28 лв., ДДС – 2255,21 лв., данък върху доходите на физически лица – 14746,57 лв., социални осигуровки – 19716,76 лв. До 31.12.2022 г. при отчитаната стойност на собствения капитал, формиран предимно от неразпределена печалба, да покрива текущите си задължения. На 10.10.2023 г. са отписани вземания от управителя, произтичащи от получен служебен аванс в общ размер от 212224,63 лв. при дебитиране на сметки: „Разходи за външни услуги“, „Доставчици в лева“, „Вземания по записани дялови вноски“ с отбелязване – „Протокол на ОС Разпределение на неразпределена печалба минал период“ при отчетна стойност 146695,07 лв.

При установената фактическа обстановка съдът приема следното от правна страна:

Законът задължава търговец, който не е в състояние да изпълни изискуемо парично задължение, породено от или отнасящо се до търговска сделка, съответно публичноправни задължения към държавата или общините, произтичащи от търговската дейност, да огласи това обстоятелство. С оглед придаденото от закона значение на съдебния акт съдът е ангажиран да се увери, че твърдяното влошено състояние действително съществува – арг. от чл. 621а ТЗ. В този смисъл твърдението на страната не е достатъчно, за да обуслови откриване на производство по несъстоятелност.

Изводът за способността на търговското предприятие да участва ефективно в стопанския оборот произтича от притежание на активи, позволяващи трансформирането им в пари без да се обезценява видимо тяхната стойност. Доверието в търговския оборот се основава на уеднаквиени правила за осчетоводяване на резултата от стопанските операции с вменено на търговеца задължение да отразява действително настъпили обстоятелства като своевременно актуализира и обобщава тази информация. В този смисъл счетоводно отразените данни са и основа за преценка потенциала на търговското предприятие да

посрещне натрупаните задължения. От заключението на вещото лице се установява, че констатираната невъзможност за посрещане на парични задължения, изразяващи се в публични вземания, е резултат на извършени счетоводни операции. Счетоводството е призвано да отразява икономическия ефект от дейността на търговското предприятие. Видимата от записванията връзка между счетоводните сметки позволява проследяване движението на оценени елементи от имуществото на търговеца, а на тази основа и представата за съдържанието на осъществена от дружеството стопанска операция. В случая обаче не става ясно от какво произтичат осчетовожените разходи за външни услуги на 02.10.2023 г. и 10.20.2023 г., довело до дебитиране на сметка 602. Не става ясно и на какво се опират противопоставими на дружеството вземания, за да обоснове редуциране на вземането на дружеството към подотчетното му лице – управителят Л.П.. Аналогично стои въпросът и при счетоводната операция на дебитиране сметка 4011 и кредитиране сметка 422 Подотчетни лица. Заявената позиция от адв. Т. в съдебно заседание при обсъждане на основанията за погасяване на осчетовожените вземания към управителя, съвместяващ и качеството едноличен собственик на капитала не сочи на предписан от закона способ за погасяване на това вземане. Основание за отписване на актив се явява едва обективно настъпило обстоятелство, с което правният ред свързва неговата загуба или принципно защитима причина да се смята, че събирането му е възможно. Възпроизведеният първичен документ за кредитиране на сметка 422 със сумата 146 695,07 лв. – Протокол на ОС Разпределение на неразпределена печалба минал период не разкрива погасителен способ, нито обосновава пречка събиране на вземането от управителя да се окаже невъзможно.

Съгласно чл. 608 ал. 1 ТЗ неплатежоспособен е търговец който **не е в състояние** да изпълни изискуемото си парично задължение. Производството по несъстоятелност пряко засяга правния статут на търговеца, но рефлектира и върху неговите кредитори, ангажирайки ги в кратък срок да заявят своите вземания под заплахата да не ги загубят. Поради тази причина декларацията, че дружеството не може да обслужва текущите си задължения не е достатъчна. Законът разграничава правната сфера на едноличното дружество с ограничена отговорност от тази на собственика на неговия капитал. Затова и вземането срещу управителя сочи на актив, с който дружеството разполага. Съвместеното качество управител и едноличен собственик на капитала поражда конфликт на интереси в очерталата се ситуация и обуславя пречка за събирането му от субективен характер, но не разкрива обективна пречка в очертания смисъл. Регистрирането на актива сочи на неизгодно обстоятелство за управителя-собственик на капитала, поради което и формира еднозначен извод за съществуване на вземането. Веднъж възникнало обаче вземането не зависи от субективната интерпретация на управителя-собственик, а съществуването на този актив произтича от нормативно утвърдените правила. С други думи, подвластното на едноличния собственик на капитала търговско дружество не губи вземането си по волята на заинтересованото в случая лице, а само и доколкото се е осъществило предвидено от закона обстоятелство с придаден му погасителен ефект. Затова и счетоводните записвания, било то и основани на създадени от управителя документи, респективно изготвен баланс не обосновава отсъствие на актив.

Макар и изпълнението на установените парични задължения да предпоставя парични средства, отсъствието на такива само по себе си не обосновава състояние на неплатежоспособност в указания вече смисъл. При отсъствие на предвидена от закона причина за погасяване на вземането към управителя, съвместяващ и качеството едноличен собственик на капитала игнорирането на този актив е възможно само при категоричен извод за обективна пречка да бъде използван за посрещане задълженията на дружеството. Евентуално пренебрегнатият от управителя и едноличен собственик на капитала самостоятелен интерес на дружеството да формира средства, с които да погаси задълженията си се компенсира от предвидена от закона възможност за кредиторите да компенсират бездействието – чл. 134 ЗЗД. Следователно производството по несъстоятелност не се явява наложително, за да осигури реализация на кредиторския интерес при очертаната колизия на интереси.

След като не се установява нито предвиден от закона и надлежно реализиран погасителен способ, нито законоустановена пречка за неговата реализация, а неговият размер покрива стойността на установените задължения, налага се извод, че дружеството разполага с предвидена от закона възможност да погаси публичните си задължения без риск за кредиторите интереси – чл. 631 ТЗ.

Законът държи сметка за желанието на собствениците на капиталови дружества чрез тях да реализират стопанска дейност, но отсъствието на такова само по себе си обуславя развитие на принципно различна процедура – ликвидация по чл. 266 и сл. ТЗ. Ето защо нито изводимия от счетоводните записи период без ефективно участие в стопанския оборот, нито декларираното с молбата нежелание за осъществяване на дейност занапред е достатъчно за откриване на производство по несъстоятелност.

По изложените съображения молбата следва да бъде отхвърлена.

По разностите

Диспозитивното начало утвърждава като правило, че съдебното производство почива на свободно формирана воля. Оттук логично следва и задължението за инициатора на съдебното производство да заплати държавна такса. В отклонение от диспозитивното начало нормата на чл. 626 ал. 1 ТЗ вмения в задължение на търговец, който сметне за налични предписаните от закона обстоятелства, да поиска откриване на производство по несъстоятелност. Същевременно нормата на чл. 620 ал. 1 ТЗ свързва публичното вземане за държавна такса по подадена от длъжника молба едва с открито производство по несъстоятелност. При тези обстоятелства настоящият състав не намира основание да счита, че такава се дължи при неправилна преценка на ищеца.

Мотивиран от изложеното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ молба вх. № 98283/26.10.2023 г. по чл. 625 ТЗ, предявена от „Е.“ ЕООД, ЕИК ***** да бъде открито производство по несъстоятелност поради неплатежоспособност.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Апелативен съд – София в 7-мо дневен срок от обявяване на решението в търговския регистър.

Препис от решението да бъде изпратен на основание чл. 613а ал. 1 ТЗ на Агенция по вписванията – търговски регистър.

Съдия при Софийски градски съд: _____